

Частична предварителна оценка на въздействието - коригирана

Институция: Министерство на образованието и науката	Нормативен акт: Постановление на Министерския съвет за приемане на актуализиран Списък на защитените от държавата специалности от професии за учебната 2023/2024 година и на актуализиран Списък със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда за учебната 2023/2024 година
☒ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	☐ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:
Лице за контакт: Магдалена Анчева – Държавен експерт в дирекция "Професионално образование и обучение"	Телефон и ел. поща: 02 9217 785 E-mail : m.ancheva@mon.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Съгласно разпоредбата на чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО), професионалното ориентиране, професионалното обучение, професионалното образование и валидирането на професионални знания, умения и компетентности се осъществяват по професии и специалности, включени в Списъка на професиите за професионално образование и обучение. Определени специалности от професии, посочени в този Списък, може да се утвърждават като защитени от държавата специалности от професии или като специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда.

По силата на чл. 6а, ал. 5 от ЗПОО двата списъка се актуализират ежегодно до края на месец октомври на съответната година, а Министерството на образованието и науката (МОН) има ангажимент да ги предложи за приемане от Министерския съвет.

Към момента действат актуализираните списъци за учебната 2022/2023 година, приети с Постановление № 13 от 10.02.2022 г. Необходимо е актуализирането им след анализ на предложенията на отрасловите министерства и организациите на работодателите.

ПМС № 111 от 2018 определя критериите за защитени специалности от професии. Съгласно чл. 2 защитените от държавата специалности от професии трябва едновременно да отговарят на критерий 1: Уникалност по териториален признак и критерий 2: Уникалност по съдържателен признак. Съгласно разпоредбите на чл. 4 Министерството на образованието и науката ежегодно изготвя актуализиран списък на защитените от държавата специалности от професии при прилагане на критериите по чл. 2, като го изпраща на министерствата и национално представителните организации на работодателите за преглед и становища. При направения

преглед е предложено отпадането на специалност код 5820404 „Дограма и стъклопоставяне“, професия „Строител-монтажник“ от списъка на защитените от държавата специалности от професии, защото се изучава в повече от четири училища на територията на страната и вече не отговаря на критерий „Уникалност по териториален принцип“ (ПМС № 111/25.06.2018, чл. 2, т. 1). От страна на Министерството на образованието и науката не е предложена промяна в списъка на специалностите от професии, по които има очакван недостиг на специалисти на пазара на труда спрямо списъка, приложим за учебната 2022/2023 година. Предложенията за актуализация на списъците са изпратени от Министерството на образованието и науката за становища към национално представителните работодателски организации и министерствата.

Въз основа на предложението по чл. 4 от ПМС № 111 от 2018 г. ежегодно в срок до 31 август Министерството на труда и социалната политика, Министерството на здравеопазването, отрасловите министерства и организациите на работодателите изготвят предложения за актуализиране на Списъка на защитените специалности от професии и ги изпращат в Министерството на образованието и науката. Постъпилите от министерствата и работодателските организации предложения за актуализация на Списъка на защитените специалности от професии за учебната 2023/2024 г. включват специалности от професионални направления „Приложни изкуства и занаяти“, „Строителство“, „Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи“ и имат характеристиките на „Защитена специалност от професия“ по смисъла на § 1 а, т. 10 от Закона за професионалното образование и обучение. Като „защитена“ специалност се определя такава, която е уникална по своето съдържание, за обучението по която има заявена потребност от министерства и работодателски организации, но липсва заявен интерес от ученици за обучение или заявеният интерес е нисък, но на национално и/или областно ниво съществува необходимост от подготвени квалифицирани специалисти по тази специалност.

Чл. 5 а дефинира критериите за определяне на специалностите с очакван недостиг от специалисти на пазара на труда, като по смисъла на Постановлението „Доказана потребност от специалисти на пазара на труда“ е налична оценка на потребността от кадри на пазара на труда за областта или страната със степен на професионална квалификация по определена специалност от професия от Списъка на професиите за професионално образование и обучение, включваща прогнозни данни за необходимите в средносрочен план работни места в областта, изготвена от съответната областна дирекция (областни дирекции) „Регионална служба по заетостта“ или съдържаща се в изготвени от МТСП анализи и други документи за тенденциите за развитие на страната, като значимост на специалността от професията за икономическото развитие на страната и/или областта е при наличие на информация в областни стратегии за развитие, планове, национални или регионални програми, проекти и други, съдържаща данни за средносрочен период относно необходимостта от професионална подготовка на специалисти по точно определени специалности от професии от Списъка на професиите за професионално образование и обучение."

В изпълнение на разпоредбите на чл. 7 от Постановлението, въз основа на получените предложения от министерствата и работодателските организации за включване на специалности в актуализираните списъци, междуведомствената комисия с представители на Министерството на образованието и науката и Министерството на труда и социалната политика (МТСП) осъществява преглед на съответствието по критериите в чл. 2 и чл. 5а, като за списъка за защитените от държавата специалности използва наличните системни данни за училищата и предоставяното от тях обучение по специалности от професии за предходната учебна година, а по отношение на специалностите с очакван недостиг от специалисти на пазара на труда – преглед на съответствието с дългосрочните прогнози за развитието на пазара на труда, изготвени от МТСП.

От данни публикувани в анализ на МТСП „ Средносрочни и дългосрочни прогнози за развитието на пазара на труда в България. Заетост и дисбаланси на пазара на труда, фактори на предлагането на труд (2008-2034)“ относно дългосрочните прогнози на пазара на труда е видно нарастващото търсене на специалисти със средно образование в сектори „Строителство“ и „Компютърни науки“. Предложените от ресорните министерства и работодателски организации специалности от професии в обхвата на тези сектори са приети от междуведомствената комисия и са предложени за включване в актуализираните списъци за учебната 2023/2024 година. Специалностите в сектор „Горско стопанство“ са предложени по компетентност въз основа на доказани потребности от квалифицирани кадри от страна на Министерството на земеделието, приети са от междуведомствената комисия и съответно са предложени в актуализирания списък на специалностите от професии с очакван недостиг на специалисти на пазара на труда за 2023/2024 учебна година. Специалностите в обхвата на професионално направление „Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи“ са предложени от национално представителни организации на работодателите за включване в списъка на защитените от държавата специалности от професии. Същите са приети от междуведомствената комисия, защото едновременно отговарят на критериите по чл. 2 т. 1 и т. 2 от ПМС № 111 от 2018 г. и са предложени в актуализирания списък на защитените от държавата специалности от професии.

От влизането в сила на ПМС №111 от 2018 за учебната 2018/2019 година и ежегодната му актуализация, съответно за учебната 2019/2020 с ПМС № 352 от 2018, за учебната 2020/2021 с ПМС № 1 от 2020 и за учебната 2021/2022 с ПМС № 13 от 2021 и за учебната 2022/2023 с ПМС № 13 от 2022 година е налична устойчива тенденция на засилване на интереса за обучение по специалности от професии с очакван недостиг на специалисти на пазара на труда. Така например през първата година на влизане в сила на Постановлението – учебната 2018/2019, общият брой на учещите, приети в VIII клас за обучение по специалности с очакван недостиг на специалисти на пазара на труда е 2157, а през учебната 2022/2023 – 9054. Данните сочат положително въздействие при прилагането на разпоредбите на постановлението за насърчаване на обучението по специалности, в които има недостиг на специалисти на пазара на труда на национално и регионално ниво.

С оглед на изложеното се очертава следният проблем:

Проблем 1: Отсъства актуализиран Списък на защитените от държавата специалности от професии и актуализиран Списък със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда за учебната 2023/2024 година

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Проблемът, установен по-горе, не е възможно да се реши в рамките на съществуващото законодателство. Обстоятелства, които налагат приемането на настоящото постановление на МС са свързани с изпълнение на следните нормативни изисквания:

- разпоредбите на чл. 6а, ал. 2 и ал. 4 от Закона за професионалното образование и обучение, съгласно които Списъкът на защитените от държавата специалности от професии и Списъкът със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда, както и критериите за определянето им се приемат с акт на Министерския съвет;

- разпоредбата на чл. 6а, ал. 5 от Закона за професионалното образование и обучение, съгласно която Списъците по ал. 2 и ал. 4 се актуализират ежегодно до края на месец октомври на съответната година;

- разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от Постановление № 111 на Министерския съвет от 2018 г. за приемане на списък на защитените от държавата специалности от професии, на критериите за определянето им и на условията и реда за допълнително финансиране за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда (обн, ДВ, бр. 54 от 2018 г., изм. и доп., бр. 3 от 2019 г., изм., бр. 70 от 2020 г., изм., бр. 7 от 2021 г., изм. бр. 13 от 2022 г.) Съгласно тази разпоредба Списъкът със защитените от държавата специалности от професии и Списъкът със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда, се актуализират ежегодно до края на м. октомври и се прилагат от следващата учебна година.

Междуведомствена комисия, съставена от представители на Министерството на образованието и науката и Министерството на труда и социалната политика извърши:

1. преглед на действащия Списък на защитените от държавата специалности от професии за учебната 2022/2023 година, приет с ПМС № 13 от 10.02.2022 г., на предложенията за актуализиране на Списъка от отрасловите министерства и организациите на работодателите и въз основа на съответствието на предложените специалности с критериите и изискванията съгласно ПМС № 111 от 25.06.2018 г. изготви проект на актуализиран списък за учебната 2023/2024 година.
2. преглед на действащия Списък със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда за учебната 2022/2023 година, приет с ПМС № 13 от 10.02.2022 г., на предложенията за актуализиране на Списъка от отрасловите министерства и организациите на работодателите и изготви проект на актуализиран Списък за учебната 2023/2024 година.

Приемането на Постановлението ще подпомогне ефективното изпълнение на политиките на Министерството на образованието и науката в областта на професионалното образование и обучение в условията на коректна законова уредба.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Проблемът, който е установен, не може да бъде решен в рамките на действащата нормативна рамка, защото актуализирането на Списъка на защитените от държавата специалности от професии и на Списъка на специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда, може да се осъществи само чрез приемане на Постановление от Министерския съвет.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Неприложимо

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършени последващи оценки на въздействието нормативния акт.

2. Цел:

Цел 1: Осигуряване на условия за функциониране на достъпна и адаптивна към пазара на труда система на професионално образование и обучение.

Постигането ѝ ще бъде подпомогнато с изпълнението на следните мерки:

- Подобряване на условията за организиране и провеждане на професионалното образование и обучение;
- Поддържане на добро качество на професионалното образование и обучение;
- Осигуряване на набор от адекватни умения за професиите на бъдещето;
- Подготовка на специалисти, за които има търсене на пазара на труда, но няма достатъчно желаещи за обучение в тези професии и специалности и за осигуряване на кадри за области, приоритетни за развитието на икономиката на регионално ниво;
- Преодоляване на недостига от специалисти на пазара на труда.

Целта ще бъде постигната чрез приемане на актуализиран Списък на защитените от държавата специалности от професии за учебната 2023/2024 година и на актуализиран Списък със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда за учебната 2023/2024 година

Целта на Постановлението е в синхрон с целите, очертани в Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030) и с целите, заложи в Приоритет 1 „Образование и умения“L на Националната програма за развитие България 2030.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

Заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже въздействие са:

- Учениците, които през учебната 2023/2024 година ще започнат своето обучение за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и по специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда;
- Родителите/семействата на обучаваните ученици; учителите, директорите и другите педагогически специалисти в училищата/паралелките, в които се провежда обучение за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и по специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда

По данни на НСИ към 26.04.2022 г. общият брой учащи в професионалните училища през учебната 2021/2022 г. е 152 878, от които 1123 в частни училища. Разпределението на общия брой учащи е, както следва:

- в училища по изкуствата и спортни училища (III степен професионална квалификация) - 9904
- в професионални гимназии (III степен професионална квалификация) - 110232, включително учащи в професионални паралелки, съгласно разпоредбите на чл. 47 от ЗПУО;
- в професионални колежи с прием след средно образование (IV степен професионална квалификация) – 586
- в професионални гимназии (II степен професионална квалификация) - 27087, включително учащи в професионални паралелки, съгласно разпоредбите на чл. 47 от ЗПУО;
- в професионални паралелки за придобиване на I степен професионална квалификация – 3946.

- Министерството на образованието и науката (МОН) и общините в качеството им на първостепенни разпоредители с бюджет на професионалните училища;
- Министерството на труда и социалната политика (МТСП) – по отношение на специалистите, реализиращи се на пазара на труда;
- Отрасловите министерства – по отношение на заетите в различните отрасли;

- Предприятията в бизнеса, които се нуждаят от осигуряване с квалифицирани специалисти по защитени специалности от професии и по специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Вариант „Без действие“ означава да не се предприемат никакви действия - да не се актуализира Списъкът на защитените от държавата специалности от професии за учебната 2023/2024 година и Списъкът със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда за учебната 2023/2024 година. Вариант „Без действие“ не осигурява прилагане на законовите разпоредби и няма да осигури условия за регламентиране на възможностите за преодоляване на недостига от специалисти на пазара на труда. В този случай ще продължат да съществуват пречки пред осъществяването на националната политика, свързана с професионалното образование и обучение и по-конкретно: с образованието по защитени специалности от професии и по специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда. Липсват субективни и обективни данни, от които би могло да се направи извод, че проблемът може да се разреши без предприемане на никакви действия. В тази връзка, вариант 1 – да не се предприема нищо, в конкретния случай е неефективен.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

В процеса на изготвяне на настоящата оценка не са идентифицирани положителни въздействия при прилагането на Вариант 1 по Проблем 1 върху нито една от заинтересованите страни.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Прилагането на Вариант 1 по Проблем 1 ще се отрази в негативен план по отношение на всички заинтересовани страни.

В резултат от липсата на действия и запазване на текущото състояние на нормативната уредба ще продължи наличието на пречки пред обучаването на кадри по професиите, включени в Постановлението. Изискванията на пазара на труда ще се разминават с актуалната ситуация в професионалните гимназии по отношение подготовката на бъдещи специалисти за бизнеса.

Най-значими негативни последици от липсата на действия ще има по отношение на учениците/лицата, които са потенциални обучаеми за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и по специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда за учебната 2023/2024 година. Отрицателните последици за тях, както и за родителите и семействата им, ще бъдат свързани с липсата на възможност за обучение и за последваща професионална реализация по местоживееене, включително и в по-малки населени места.

Потърпевши от липсата на регулативна намеса ще бъдат и учителите, директорите и другите педагогически специалисти в институциите от системата на професионалното образование и обучение, в които се провежда обучение за придобиване на квалификация по защитени

специалности от професии и по специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда. Постановлението, в неактуализиран вариант, ще възпрепятства възможността съответните институции да предлагат професионално образование, адекватно на нуждите на пазара на труда. Това ще се отрази неблагоприятно върху развитието, както на самите професионални училища/паралелки, така и на педагогическите специалисти в тях.

Пряко засегнати от липсата на регулативна намеса ще бъдат бизнесът и предприятията, които се нуждаят от специалисти по професиите, включени в Постановлението. Липсата на действия ще попречи да се преодолеят негативните последици за икономиката, произтичащи от липса на квалифицирани специалисти в широк кръг от специалности и професии, необходими за местния и за регионалния бизнес.

При липса на регулативна намеса се очакват негативни последици в институционален план. Ще продължат да са налице трудности пред държавните и местните органи и структури в лицето на МОН и общините, за осъществяване на политиката в областта на професионалното образование и обучение, насочена към успешна професионална, социална и личностна реализация на учениците и изграждането им като пълноценни граждани, както и пред МТСП и отрасловите министерства във връзка с трудовата реализация и икономическото развитие на страната.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Прилагането на Вариант 1 няма специфични въздействия.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Прилагането на Вариант 1 ще окаже негативно въздействие върху малките и средни предприятия във връзка с неосигуряването на условия за подготовка на специалисти, адекватни на изискванията на трудовия пазар.

Административна тежест:

Прилагането на Вариант 1 няма да повлияе върху административната тежест.

1.1. опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Предприемане на регулаторни мерки – приемане на Постановлението“:

Описание:

Извършването на регулаторни промени е свързано с приемане на Постановлението.

В проекта на Постановление се предлага актуализиран Списък на защитените от държавата специалности от професии за учебната 2023/2024 година и актуализиран Списък на специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда за учебната 2023/2024 година с отпадане и включване на нови специалности съгласно определените критерии. Списъците са изготвени с участието на министерства и организации на работодателите в съответствие с разпоредбите на Закона за професионалното образование и обучение и посоченото по-горе ПМС № 111 от 25.06.2018 г.

Актуализирането на **Списъка на защитените** от държавата специалности от професии за учебната 2023/2024 година се състои в следното:

1. От Списъка, приложим към учебната 2022/2023 година, съгласно ПМС № 13 от 10.02.2022 г., отпада следната специалност, която вече не отговаря на критерий „Уникалност по териториален признак“ (ПМС № 111/25.06.2018, чл. 2, т. 1), защото се изучава в повече от четири училища на територията на страната.: Специалност код 5820404 „Дограма и стъклопоставяне“, професия „Строител-монтажник“

2. **Добавят се** следните специалности:

- Специалност код 2150101 „Класически инструменти“, професия код 215010 „Лютиер“, професионално направление код 215 „Приложни изкуства и занаяти“;
- Специалност код 5420602 „Конструирание, моделиране и технология на кожено-галантерийни изделия“, професия код 542060 „Моделиер-технолог на обувни и кожено-галантерийни изделия“, професионално направление код 542 „Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи“;
- Специалност код 5820306 „Вътрешни облицовки“, професия код 582030 „Строител“, професионално направление код 582 „Строителство“;
- Специалност код 5820310 „Строително дърводелство“, професия код 582030 „Строител“, професионално направление код 582 „Строителство“;
- Специалност код 5820311 „Строително тенекеджийство“, професия код 582030 „Строител“, професионално направление код 582 „Строителство“;
- Специалност код 5820312 „Покриви“, професия код 582030 „Строител“, професионално направление код 582 „Строителство“;
- Специалност код 5820402 „Метални конструкции“, професия 582040 „Строител-Монтажник“, професионално направление код 582 „Строителство“;
- Специалност код 5820403 „Сухо строителство“, професия 582040 „Строител-Монтажник“, професионално направление код 582 „Строителство“;
- Специалност код 5820602 „Строител на релсови пътища и съоръжения към тях“, професия 582060 „Пътен строител“, професионално направление код 582 „Строителство“.

В проекта за актуализиране на **Списъка със специалности с очакван недостиг** от специалисти на пазара на труда за учебната 2023/2024 година **се добавят** следните специалности:

- Специалност код 6230301 „Механизация на горското стопанство, професия код 623030 „Механизатор на горска техника“, професионално направление код 623 „Горско стопанство“;
- Специалност код 6230602 „Дърводобив“, професия код 623060 „Работник в горското стопанство“, професионално направление код 623 „Горско стопанство“;
- Специалност код 4810101 „Програмно осигуряване“, професия код 481010 „Програмист“, професионално направление код 481 „Компютърни науки“;
- Специалност 8401001 „Логистика на товари и услуги“, професия 840100 „Куриер“, професионално направление 840 „Транспортни услуги“;
- Специалност код 5820101 „Строителство и архитектура“, професия код 582010 „Строителен техник“, професионално направление код 582 „Строителство“;

- Специалност код 5820801 „Основни и довършителни работи“, професия 582080 „Помощник в строителството“, професионално направление код 582 „Строителство“.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Приемането и прилагането на Постановлението за актуализиране на двата списъка за учебната 2022/2023 година се очаква да окаже положително въздействие в социален и икономически план.

С приемането на актуализирания Списък на защитените от държавата специалности от професии ще се акцентира върху специалностите от професии, които имат значение за икономическото развитие на страната и за които има доказана необходимост от квалифицирани кадри на пазара на труда.

С приемането на другия актуализиран Списък и включването на специалностите от професии с очакван недостиг от специалисти на пазара на труда в държавния план-прием в държавните и общинските училища по чл. 38, ал. 1, т.3–т.5 от Закона за предучилищното и училищното образование, както и в допълнителния държавен прием, се създава възможност за преодоляване на дефицита от подготвени кадри по специалности от професии със значение за пазара на труда и за икономическото развитие на национално ниво. Създава се възможност за подготовка на специалисти, за които има търсене на пазара на труда, но няма достатъчно желаещи за обучение в тези професии и специалности. Създава се и възможност за осигуряване на кадри за области, приоритетни за развитието на икономиката на регионално ниво.

Прилагането на Вариант 2 ще има положително въздействие върху всички заинтересовани страни. То предполага създаване на благоприятни условия за повишаване мотивацията на учениците/лицата за придобиване на квалификация по професиите, за които се отнася Постановлението, тъй като се очаква реализацията им на пазара на труда. В този аспект са и позитивите по отношение на родителите/семействата на учениците.

Други благоприятни последици от прилагането на Вариант 2 се свързват с учителите, директорите и другите педагогически специалисти в училищата, в които се провежда обучение за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и по специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда. Създават се условия за развитие на училищата/паралелките, които осъществяват обучение по професиите, за които се отнася Постановлението, както и за професионалното развитие на педагогическите специалисти в тях.

В институционален план действието на Постановлението следва да подобри условията за организиране и провеждане на качествено професионално образование и обучение и за обезпечаване на бизнеса с нужните специалисти. Приемането и прилагането на Постановлението ще окаже позитивен ефект върху развитието на икономиката, тъй като ще бъдат удовлетворени потребностите на предприятията от квалифицирани кадри за местния и регионалния бизнес, които липсват към дадения момент.

Действието на Постановлението ще се отрази положително спрямо икономическите последици при изпълнение на регионални програми и проекти, чиято реализация би била застрашена при прекратяване на обучението по определена специалност от професията.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При извършените проучвания в процеса на изготвяне на настоящата оценка не са идентифицирани негативни въздействия върху нито една от заинтересованите страни – ученици, техните родители/семейства, учители, институции. При предприемането на регулаторна намеса не се очакват негативни последици в икономически и социален план. Прилагането на Вариант 2 - приемане на Постановлението, не следва да окаже отрицателни екологични и други негативни ефекти, включително да доведе до промяна в административната тежест за бизнеса.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: Няма

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Прилагането на Вариант 2 ще окаже положително въздействие върху малките и средни предприятия доколкото създава условия за преодоляване на недостига от специалисти на пазара на труда и подготовка на специалисти, способни да отговорят на изискванията на пазара на труда.

Административна тежест: Няма

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант 1 „Без действие“	Вариант 2
<i>Ефективност</i>	Цел 1: Осигуряване на условия за функциониране на достъпна и адаптивна към пазара на труда система на професионално образование и обучение	3	1
<i>Ефикасност</i>	Цел 1: Осигуряване на условия за функциониране на достъпна и адаптивна към пазара на труда система на професионално образование и обучение	3	1
<i>Съгласуваност</i>	Цел 1: Осигуряване на условия за функциониране на достъпна и адаптивна към пазара на труда система на професионално образование и обучение	3	1

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите: ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степеня, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степеня, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1:

Вариант 2 „Предприемане на регулаторни мерки – приемане на Постановлението“ е препоръчителен Вариант на действие спрямо решаването на посочения проблем.

Аргументите за това са свързани със следното:

1. Вариант 2 се отличава с най-висока степен на ефективност, във връзка с неговата целесъобразност и с най-висок потенциал за постигане на целите на Постановлението.
2. Вариант 2 се характеризира с най-висока степен на ефикасност сред идентифицираните варианти на действие, с оглед на ефекта от публичните разходи за заинтересованите страни и за обществото.
3. Вариант 2 съдържа най-голям потенциал за изпълнение на държавната политика, насочена към осигуряване правото на образование и обучение за всеки ученик и неговата професионална и личностна реализация. В тази връзка той се отличава с най-висока степен на съгласуваност.

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

- Ще се увеличи
- Ще се намали
- Няма ефект

Прилагането на Вариант 2 няма да доведе до промяна в административната тежест.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

- Да
- Не

Прилагането на Вариант 2 „Приемане на Постановлението“ няма да засегне съществуващи регулаторни режими и услуги.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

- Да
 Не

Прилагането на Вариант 2 няма да доведе до създаване на нови регистри.

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

- Актът засяга пряко МСП
 Актът не засяга МСП

Актът засяга микро-, малките и средните предприятия, доколкото създава условия за подготовка на специалисти, адекватни на изискванията на пазара на труда.

Изборът следва да е съотнесен с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не са налице потенциални рискове от прилагането на Вариант 2.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

- Проведени са консултации

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

- Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Провеждането на обществени консултации се осъществява по чл. 26 от Закона за нормативните актове.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

- Да
 Не

Приемането на нормативния акт не произтича от правото на Европейския съюз.

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

- Да

Не

Не се изисква извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици.

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

1. Закон за професионалното образование и обучение (Обн. - ДВ, бр. 68 от 30.07.1999 г., ..., изм. ДВ. бр.21 от 13 март 2020 г.) (акт. 16.03.2021 г.), достъпно на: <https://www.mon.bg/bg/57>, както е индексирано на 18.10.2021 г.
2. Закон за предучилищното и училищното образование (обн. ДВ. бр.79 от 13.10.2015 г., ..., изм. и доп. ДВ. бр.82 от 18.09.2020 г.) (публ. 18.09.2020 г.), достъпно на: <https://www.mon.bg/bg/57>, както е индексирано на 18.10.2021 г.
3. Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030), достъпно на: <https://www.mon.bg/bg/143>, както е индексирано на 18.10.2021 г.
4. Национална програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030, достъпно на: <https://www.minfin.bg/bg/1394>, както е индексирано на 18.10.2021 г.

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

X

ВАНЯ ТИВИДОШЕВА
директор на дирекция ПОО